

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ, АДМІНІСТРУВАННЯ ТА
ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
КАФЕДРА МАТЕМАТИКИ, ІНФОРМАТИКИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ

ПРОГРАМА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА (педагогічна)

освітній ступінь бакалавр
(назва освітнього ступеня)

галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
(цифр і назва галузі знань)

спеціальність 014 Середня освіта
(код і назва спеціальності)

предметна спеціальність 014.04 Математика
(код і назва предметної спеціальності)

освітня програма Середня освіта: математика
(назва освітньої програми)

тип дисципліни обов'язкова
(обов'язкова / вибіркова / факультативна)

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньо-професійної програми

 Івлієва О.М.
(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою математики, інформатики та інформаційної діяльності

протокол № 1 від 30.08 21

Завідувач кафедри Івлієва О.М.
(підпис, ініціали, прізвище)

ПОГОДЖЕНО:

Голова ради з якості вищої освіти факультету управління, адміністрування та інформаційної діяльності

 Драгієва Л.В.
(підпис, ініціали, прізвище)

Розробники програми:

Мізюк В.А., к.пед.н., доцент кафедри математики, інформатики та інформаційної діяльності;
Щоголева Т.М., викладач кафедри математики, інформатики та інформаційної діяльності

Рецензенти програми:

Івлієва О.М., к.пед.н., доцент кафедри математики, інформатики та інформаційної діяльності;
Датських Г.І., вчитель математики вищої категорії ЗЗСО № 2 м. Ізмаїл.

I. Мета та завдання практики

Метою навчальної (педагогічної) практики є формування у здобувачів вищої освіти (здобувачів ВО) позитивного відношення до професії вчителя, придбання і вдосконалення практично значущих умінь і навичок у проведенні навчально-виховної і позакласної роботи, розвиток у майбутніх учителів професійних якостей і психологічних умінь, вироблення потреб у самоосвіті.

Завданнями практики є:

- ознайомлення з сучасним станом освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти, з особливостями роботи адміністрації, класного керівника, вчителів-предметників, зокрема вчителя математики, передовим педагогічним досвідом;
- закріплення, поглиблення та синтезування психолого-педагогічних і методичних знань у процесі їх використання для вирішення конкретних навчальних завдань;
- формування та розвиток професійних навичок і вмінь, усвідомлення її професійної значущості;
- розвиток вміння здійснювати самоконтроль, самоаналіз та об'єктивну самооцінку власної діяльності;
- формування готовності здобувачів вищої освіти до здійснення соціально-виховної роботи з учнями;
- вироблення творчого підходу до педагогічної діяльності шляхом залучення здобувачів вищої освіти до виконання різних форм освітньої роботи у закладах загальної середньої освіти;
- виховання стійкого інтересу до професії вчителя, професійно значущих якостей особистості педагога, потреби в педагогічній самоосвіті.

2. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Інформація про компетентності та програмні результати навчання

Шифр компетенції	Компетентності	Шифр програмних результатів	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК 1	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	ПРН 5.	Демонструє знання та розуміння методів навчання математики і забезпечує їх використання у освітньому процесі.
ЗК 2	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	ПРН 17.	Демонструє навички усного та письмового спілкування державною мовою, висловлюється на тему математики з використанням відповідної термінології.
ЗК 5	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	ПРН 16.	Вміє здійснювати аналітичне осмислення стану та перспектив розвитку сфери освіти, створює та впроваджує новий зміст освіти та новітні методики (технології) навчання
ЗК 6	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).	ПРН 15.	Демонструє здатність до розв'язування професійних задач в області математики
		ПРН 19.	Здатний вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми навчання, виховання та розвитку (у тому числі, такі, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов), що передбачає

			застосування певних теорій та методів відповідних наук.
ЗК 8	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	ПРН 23.	Здатний вчитися упродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набути під час навчання кваліфікацію.
ЗК 9	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань та взятих обов'язків.	ПРН 15.	Демонструє здатність до розв'язування професійних задач в області математики
ЗК 11	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.	ПРН 7.	Застосовує знання соціально-політичних наук у пізнавальній та професійній діяльності, використовує інструменти демократичної правової держави, громадської діяльності, застосовує міжнародні і національні стандарти і практики у професійній діяльності.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)			
СК 1	Здатність формувати в учнів предметні компетентності.	ПРН 5.	Демонструє знання та розуміння методів навчання математики і забезпечує їх використання у освітньому процесі.
СК 2	Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання.	ПРН 3.	Знає та розуміє концепції, принципи, сучасні методи, прийоми і форми організації освітнього процесу з математики, в тому числі, різнорідних груп учнів, відповідно до вимог стандарту базової загальної середньої освіти.
		ПРН 19.	Здатний вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми навчання, виховання та розвитку (у тому числі, такі, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов), що передбачає застосування певних теорій та методів відповідних наук.
СК 3	Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з математики.	ПРН 13.	Вміє здійснювати моніторинг і діагностику освітніх досягнень учнів, застосовуючи ефективні методи контролю, у тому числі за допомогою комп'ютерного тестування.
СК 4	Здатність аналізувати особливості сприйняття та засвоєння учнями навчальної інформації з метою прогнозу ефективності та корекції навчально-виховного процесу.	ПРН 3.	Знає та розуміє концепції, принципи, сучасні методи, прийоми і форми організації освітнього процесу з математики, в тому числі, різнорідних груп учнів, відповідно до вимог стандарту базової загальної середньої освіти.
		ПРН 5.	Демонструє знання та розуміння методів навчання математики і забезпечує їх використання у освітньому процесі.
СК 5	Здатність забезпечувати охорону життя і здоров'я учнів у навчально-виховному процесі та позаурочній діяльності.	ПРН 14.	Вміє організовувати діяльність учнів на уроці з дотриманням правил здоров'язбереження
		ПРН 26.	Відповідально ставиться до забезпечення охорони життя і здоров'я учнів у освітньому процесі та позаурочній діяльності.
СК 6	Здатність використовувати системні знання з математики, педагогіки, методики навчання математики, історії їх виникнення та розвитку.	ПРН 3.	Знає та розуміє концепції, принципи, сучасні методи, прийоми і форми організації освітнього процесу з математики, в тому числі, різнорідних груп учнів, відповідно до вимог стандарту базової загальної середньої освіти.
		ПРН 5.	Демонструє знання та розуміння методів навчання математики і забезпечує їх використання у освітньому процесі.

СК 7	Здатність здійснювати виховання на уроках і в позакласній роботі, виконувати педагогічний супровід процесів соціалізації учнів та формування їх світогляду та культури	ПРН 12.	Знає та розуміє індивідуальні особливості навчання різномірних груп учнів, демонструє готовність застосовувати диференційний підхід до їх навчання, організувати освітній процес з урахуванням їх особливих потреб.
		ПРН 14.	Вміє організувати діяльність учнів на уроці з дотриманням правил здоров'язбереження
СК 11	Здатність формувати і підтримувати належний рівень мотивації учнів до занять математикою	ПРН 12.	Знає та розуміє індивідуальні особливості навчання різномірних груп учнів, демонструє готовність застосовувати диференційний підхід до їх навчання, організувати освітній процес з урахуванням їх особливих потреб.
		ПРН 25.	Здатний створювати рівноправний і справедливий клімат, що сприяє навчанню всіх учнів, незалежно від їх соціально-культурно-економічного контексту.
СК 12	Здатність здійснювати аналіз та корекцію знань та умінь учнів з математики в умовах диференційованого навчання	ПРН 12.	Знає та розуміє індивідуальні особливості навчання різномірних груп учнів, демонструє готовність застосовувати диференційний підхід до їх навчання, організувати освітній процес з урахуванням їх особливих потреб.
		ПРН 13.	Вміє здійснювати моніторинг і діагностику освітніх досягнень учнів, застосовуючи ефективні методи контролю, у точу числі за допомогою комп'ютерного тестування.
СК 13	Здатність ефективно планувати та організувати різні форми позакласної роботи з математики	ПРН 11.	Вміє планувати та організувати процес навчання учнів з математики, застосовувати сучасні методи навчання і форми організації навчально-пізнавальної діяльності учнів; обирати та застосовувати методичне і дидактичне забезпечення шкільного курсу математики.
СК 14	Здатність проектувати цілісний процес навчання, виховання та розвитку учнів засобами математики	ПРН 3.	Знає та розуміє концепції, принципи, сучасні методи, прийоми і форми організації освітнього процесу з математики, в тому числі, різномірних груп учнів, відповідно до вимог стандарту базової загальної середньої освіти.
		ПРН 11.	Вміє планувати та організувати процес навчання учнів з математики, застосовувати сучасні методи навчання і форми організації навчально-пізнавальної діяльності учнів; обирати та застосовувати методичне і дидактичне забезпечення шкільного курсу математики.

Матриця відповідності компетентностей результатам навчання

Шифр компетентності	Результати навчання			
	Знання	Уміння	Комунікація	Автономність та відповідальність
ЗК 1	ПРН 5.	ПРН 5.		
ЗК 2			ПРН 17.	
ЗК 5		ПРН 16.		ПРН 16.
ЗК 6		ПРН 15.		ПРН 19.
ЗК 8		ПРН 23.		ПРН 23.
ЗК 9		ПРН 15.		ПРН 15.
ЗК 11	ПРН 7	ПРН 7		
СК 1	ПРН 5	ПРН 5		
СК 2	ПРН 3	ПРН 3		ПРН 19
СК 3	ПРН 13	ПРН 13		

СК 4	ПРН 3	ПРН 3, ПРН 5	
СК 5		ПРН 14	ПРН 26
СК 6	ПРН 3	ПРН 3, ПРН 5	
СК 7	ПРН 12	ПРН 12, ПРН 14	
СК 11	ПРН 12	ПРН 12, ПРН 25	
СК 12	ПРН 12	ПРН 12, ПРН 13	
СК 13		ПРН 11	
СК 14	ПРН 3	ПРН 3, ПРН 11	ПРН 11

3. ЗМІСТ ПРАКТИКИ

№ з/п	Назви видів діяльності	Кількість годин
1.	Аналітично-дослідна робота: Ознайомлення з педагогічним й учнівським колективами школи; аналіз умов вивчення математики у базовій школі. Аналіз навчальної документації, календарно-тематичних планів, підручників тощо. Спостереження за організацією освітнього процесу, відвідування уроків вчителів-предметників, проведення комплексного психолого-педагогічного аналізу відвіданих уроків з урахуванням психології, дидактики та методики навчання математики. Аналіз позаурочної роботи вчителя, плану виховної роботи; складання плану позакласної роботи на основі виховного плану класного керівника та вчителя-предметника. Спостереження за учнями у навчальній та ігровій діяльності, під час перерв з метою вивчення неформального спілкування. Ознайомлення з роботою учнівського самоврядування в класі, школі.	50 год.
2.	Навчально-методична робота: Самостійне проведення фрагментів уроків математики, підготовка наочності, дидактичного матеріалу до уроків.	30 год.
3.	Позаурочна й позакласна робота: Участь в організації позаурочної пізнавальної і розвивальної діяльності учнів. Організація перерв із застосуванням різноманітних ігор. Проведення індивідуальних і групових виховних бесід з учнями. Проведення позаурочної виховної роботи в класі, класних годин, бесід, квестів та інше. Надання допомоги в організації роботи органам учнівського самоврядування в класі та школі. Чергування по школі зі своїм класом	60 год.
4.	Самовдосконалення професійних вмінь	20 год.
5.	Оформлення звітної документації	20 год.
	Всього	180 год.

Алгоритм і зміст діяльності практикантів під час проходження виробничої (педагогічної) практики подано у додатку А.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

4.1. Термін проходження практики

Рік підготовки: 2-й, семестр: 4-й

4.2. Бази практики

Заклади загальної середньої освіти

Особливості організації і проведення практики в умовах карантину з використанням дистанційних технологій навчання розкрито у додатку В.

4.3. Обов'язки здобувачів вищої освіти

Під час навчальної (педагогічної) практики здобувачі зобов'язані:

- не пізніше ніж за чотири тижні до початку практики визначити разом з керівником практики від кафедри базу проходження практики;
- ознайомитися з програмою практичної підготовки спеціальності та дотримуватися методичних рекомендацій з її проходження;
- пройти інструктаж про порядок проходження практики, загальний інструктаж з охорони праці за підписом в журналі реєстрації інструктажів;
- написати заяву [1, додаток З] про місце та термін проходження практики (або надати довідку з місця роботи);
- взяти участь у настановній конференції з практики, отримати консультації щодо оформлення всіх необхідних документів з практики;
- роздрукувати всі необхідні документи з сайту Університету на сторінці практична підготовка (<http://idgu.edu.ua/practice>);
- своєчасно прибути на базу практики і завершити виконання програми практики згідно з термінами, передбаченими графіком освітнього процесу;
- перебувати на місці проходження практики не менше 6 год. щоденно (якщо немає інших обставин, що вимагають подальшої присутності);
- виконувати всі правила внутрішнього розпорядку освітнього закладу, розпорядження адміністрації школи і керівників практик, стежити за дотриманням правил техніки безпеки та охорони праці;
- виконати всі види робіт, які передбачені програмою навчальної (педагогічної) практики;
- нести відповідальність за виконання дорученої роботи;
- бути присутніми на всіх видах навчальної (педагогічної) практики згідно з розкладом, вести щоденник практики за встановленою формою;
- своєчасно подати керівнику практики звітну документацію, що вимагається програмою практичної підготовки спеціальності.

Студенти-практиканти мають право:

- з усіх питань, що виникають в процесі практики, звертатися до керівників практики від університету, адміністрації і керівників бази практики;
- вносити власні пропозиції щодо вдосконаленню навчально-виховного процесу, організації практики;
- брати участь у конференціях і нарадах;
- користуватися матеріально-технічною базою навчально-виховної установи (бібліотекою, спеціалізованими кабінетами, навчально-методичними посібниками, що знаходяться у них, технічними засобами з метою виконання завдань практики).

4.4. Обов'язки керівника практики

Керівник практики від вищого навчального закладу:

- розподіляє та закріплює студентів за базами проходження практики;
- повідомляє студентів про систему звітності з практики;

- проводить інструктаж здобувачів вищої освіти з питань безпеки та охорони праці;
- спостерігає за практичною діяльністю студентів-практикантів, визначає їх рівень підготовки до професійної діяльності, диференційовано підходить до завдань, які повинен виконати студент-практикант;
- здійснює контроль за виконанням програми практики та термінів її проведення (у тісному контакті з керівником практики від бази практики);
- відвідує залікові уроки, заняття, виховні заходи, аналізує й оцінює їх;
- надає методичну допомогу в оформленні документації та консулює студентів щодо виконання графіка практики, індивідуальних завдань та написання звіту практики;
- інформує завідувача кафедри про стан проходження практики;
- перевіряє й аналізує документацію, подану студентом після закінчення практики;
- бере участь у проведенні заліку з практики та оцінює роботу студента-практиканта.

4.5. Обов'язки керівника бази практики

Керівник практики від бази практики:

- організовує практику у відповідності з програмою практики;
- надає у відповідності з програмою студентам місця практики, забезпечує найбільшу ефективність проходження;
- організовує проведення для студентів інструктажів з охорони праці та безпеки життєдіяльності;
- забезпечує виконання погоджених з навчальним планом графіків проходження практики;
- надає студентам-практикантам можливість користуватись наявною літературою, необхідною документацією;
- забезпечує і контролює дотримання студентами-практикантами правил внутрішнього розпорядку;
- створює необхідні умови для засвоєння практикантами нових технологій, сучасних методів організації освітнього процесу тощо;
- здійснює оцінку якості роботи практикантів, складає на них виробничі характеристики з відображенням у них виконання програми практики, якості професійних знань та умінь, ставлення студентів до роботи, виконання індивідуальних завдань, організаторських здібностей.

5. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальні завдання для студентів під час навчальної педагогічної практики мають на меті надбання студентами вмінь та навичок самостійного розв'язування професійних, наукових або організаційних завдань.

Індивідуальне завдання розробляється керівником практики від кафедри і видається кожному студенту перед початком практики.

Виконання індивідуальних завдань активізує діяльність студентів, розширює їх світогляд, підвищує ініціативу і робить проходження практики більш конкретним і цілеспрямованим.

Зміст індивідуального завдання повинен враховувати конкретні умови та можливості закладу освіти, відповідати цілям і завданням навчального процесу. Крім

того, індивідуальне завдання повинно враховувати рівень практичної і теоретичної підготовки студентів.

Метою індивідуального завдання є:

- набуття студентами навичок самостійної роботи зі збору, обробки практичного матеріалу та узагальнення її результатів шляхом підведення підсумків та внесення пропозицій;

- стимулювання прагнень студентів до науково-дослідної роботи;

- формування власної думки при оцінці конкретних ситуацій та прийнятті управлінських рішень.

Індивідуальне завдання передбачає проведення науково-дослідної роботи, яка має на меті оволодіння студентами основними методами педагогічних досліджень, вміннями працювати з науковою та навчально-методичною літературою, працювати над визначеною науково-методичною проблемою, робити узагальнення, висновки тощо.

Розроблена науково-методична проблема виносить на звітну конференцію у вигляді доповіді. Доповідь має супроводжуватися ілюстрацією або електронною презентацією.

Перелік індивідуальних завдань студентам під час педагогічної практики подано у додатку Б.

6. ВИМОГИ ЩОДО НАПИСАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

В триденний термін після закінчення практики здобувач зобов'язаний надати груповому методисту звітну документацію, до якої входить:

1. Характеристика на практиканта з бази практики.

Відгук-характеристика має містити оцінку за проходження практики віз закладу, також характеристика повинна бути підписана класним керівником і директором школи та завірена печаткою навчального закладу.

2. Щоденник практиканта з відмітками про виконання завдань практики. Він має містити записи згідно індивідуального плану та виконаних завдань.

3. Звіт практиканта про проведену роботу, а саме:

- 1) Паспорт об'єкта практики (опис бази практики);
- 2) Індивідуальний план проходження практики;
- 3) Психолого-педагогічна характеристика учня;
- 4) Психолого-педагогічна характеристика класного колективу;
- 5) Паспорт кабінету математики, аналіз відповідності з нормами;
- 6) Календарний план з математики на семестр;
- 7) Стенограми (розгорнутий план-конспект) відвіданих уроків та їх розгорнутий аналіз;
- 8) Плани-конспекти проведених пробних фрагментів 3 уроків (із вказівкою власної частини уроку);
- 9) План виховної роботи класного керівника;
- 10) План-конспект проведеного виховного заходу та його розгорнутий аналіз;
- 11) Розгорнутий план проведення естетичної, пізнавальної, індивідуальної бесіди та їх аналіз;
- 12) Аналіз проведеного психологічного дослідження на тему «Сучасний вчитель очима дітей» за індивідуальним завданням та його аналіз (анкетування та представлення результатів);
- 13) Сертифікати про проходження курсів на платформі Prometeus «Успішне

вчителювання – прості рецепти на щодень»;

14) Проведення профорієнтаційної роботи з випускниками (фотозвіт).

Звіт про навчальної (педагогічної) практику друкується на одному боці аркушу паперу формату А4 (297мм x 210 мм), 14 шрифтом, з інтервалом 1,5. З лівої сторони повинно бути залишено поле – 25 мм, з правої – 15, зверху – 25 і знизу 20 мм. Обсяг звіту навчальної (педагогічної) практики – 5-10 сторінок (без врахування обсягу додатків).

Для оформлення звіту з практики виділяються із загального терміну 2–3 дні наприкінці практики.

Додатки слід оформити окремим пакетом. На кожному додатку в правому верхньому куті потрібно написати слово «Додаток» і позначити його порядковий номер, наприклад «Додаток 1». Обсяг додатків не лімітується. Основна частина звіту має містити посилання на додатки.

Разом зі звітом про проходження практики здобувач ВО здає оформлений належним чином щоденник практики, з підписами та печатками установи – бази практики та характеристику на практиканта, з підписами та печатками установи – бази практики.

Оформлені матеріали практики подаються на рецензування керівнику практики від кафедри.

7. ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Контроль здійснюється керівниками практики від кафедри.

Методи контролю – захист результатів практики

Форма контролю - диференційований залік

Розподіл балів, які отримують здобувачі за результатами практики

За результатами практики виставляються оцінки: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».

Оцінка з практики виставляється окремо за кожен вид роботи із перерахунком відповідно до коефіцієнтів:

0,2 – характеристика від бази практики;

0,6 – оцінка звітних матеріалів (навчальна робота, позакласна робота з інформатики, проведенні психолого-педагогічні дослідження, самоосвіта)

0,2 – захист результатів практики.

	Вид діяльності практиканта	Максимальна кількість балів	Термін виконання
1.	Участь у настановній конференції	1	
2.	Повнота і правильність оформлення щоденника з практики	2	
3.	Індивідуальний план практиканта	2	
4.	Наявність паспорта об'єкта практики	2	
5.	Календарний план з математики на семестр	1	
6.	Стенограми відвіданих уроків та їх повний аналіз	10	
7.	Плани-конспекти проведених пробних фрагментів 3 уроків	9	
8.	План виховної роботи класного керівника та його аналіз	2	

9.	Аналіз одного з відвіданих виховних заходів	2	
10.	Організація перерв із застосуванням різноманітних ігор	5	
11.	Розгорнутий план проведення естетичної, пізнавальної та індивідуальні бесіди	6	
12.	План-конспект власного виховного заходу	5	
13.	Психолого-педагогічна характеристика на учня	2	
14.	Психолого-педагогічна характеристика на класний колектив	2	
15.	Індивідуальне завдання.	10	
16.	Сертифікати про проходження курсів на платформі Prometeus	8	
17.	Профорієнтаційна робота з випускниками	2	
	Всього	70	
18.	Характеристика на практиканта з бази практики	15	
19.	Захист результатів практики	15	
	Всього	3	
	Всього за практику	100	

Загальна оцінка виставляється керівником практики від кафедри відповідно до критеріїв:

"А" - надано повний перелік звітної документації, виконані всі завдання практики з урахуванням вимог до їхнього оформлення.

"В" - допущені недоліки в оформленні документації і виконанні завдань практики, які суттєво не впливають на формування педагогічних і методичних умінь і навичок здобувача.

"С" - більшість завдань практики виконано, в оформленні документації допущені недоліки, які суттєво не впливають на формування педагогічно-методичних умінь здобувача.

"D" – здобувач сумлінно ставився до роботи, однак виконання завдань практики визивало ускладнення, потребувало допомоги з боку вчителів і викладачів; в оформленні документації допущені суттєві недоліки.

"Е" - якщо виконані не всі завдання практики, вправи чи завдання дібрані чи складені без обліку дидактичних і методичних вимог тощо; допущені суттєві недоліки в оформленні документації.

"F" - рівень проходження практики показав несформированість педагогічних і методичних умінь і навичок здобувача; допущені суттєві недоліки в оформленні документації.

"Г" - відсутня характеристика на практиканта з місця проходження практики або вона не завірена, конспекти уроків не підписані вчителем або методистом, не виконані завдання з педагогічної практики.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для диференційованого заліку	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
51-69	задовільно	
26-50	незадовільно з можливістю	не зараховано з можливістю

1-25	повторного проходження практики	повторного проходження практики
------	---------------------------------	---------------------------------

8. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ЗАХИСТУ ЗВІТІВ ПРАКТИКИ

У триденний термін після закінчення практики здобувачі здають всю необхідну документацію груповому керівнику практики. Керівник практики від кафедри перевіряє усі представлені здобувачем документи, візує їх та оцінює як кожний з них, так і загальну практичну діяльність здобувача. Практикант, який отримав позитивну рецензію на подані матеріали, допускається до захисту.

Звіт захищається перед комісією, яку призначає декан факультету з обов'язковим включенням в неї керівника практики від кафедри та/або завідувача навчальної та виробничої практики університету. За результатами захисту виставляється оцінка, яка фіксується на титульній сторінці звіту, у відомості та індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти (заліковій книжці).

Здобувачеві, який не виконав програму практики без поважних причин, може бути надано право проходження практики повторно.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Положення про порядок проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти ІДГУ. 2018. URL-адреса: <http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/polozhennja-praktyka.pdf>

2. Практична підготовка та працевлаштування. Сайт ІДГУ. URL-адреса: <http://idgu.edu.ua/practice>.

3. Нові підходи до викладання математики в умовах реформування вітчизняної освіти: методичний лист / Укл. Е. К. Рогожинська. – Миколаїв : ОІППО, 2019 – 48 с. https://moipro.mk.ua/wp-content/uploads/2020/04/математика_2019_2020.pdf

4. Андрощук І.В. Методика виховної роботи: навч. посібник / І.В. Андрощук, І.П. Андрощук. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2014. – 320 с.

5. Запровадження моніторингових систем оцінювання якості загальної середньої освіти на основі тестових технологій : методичні рекомендації / за ред. О. І. Ляшенка, Ю. О. Жука [електронне видання]. Київ : Педагогічна думка, 2019. 134 с.

6. Інформаційно-комунікативні технології для якісної сучасної освіти. Методичний посібник : Українсько-польський досвід у програмі «Класна школа» / Ред. Вербицька П., Лучинська А., Магерський І. Педан-Слепухіна О. — Львів, 2016. — 178 с.

7. Цюман Т. П., Бойчук Н. І. Кодекс безпечного освітнього середовища: метод. посіб. / за заг. ред. Цюман Т. П. – К. : 2018. – 56 с.

8. «Healthy Schools: заради здорових і радісних школярів. Практичне керівництво для навчальних закладів». Авторський колектив: Василашко І., Гущина Н., Демура О., Деркач Т., Зінченко А., Козловська Т., Патрикеева О., Саприкіна М. - К.: Видавництво «Юстон», 2019 - 54 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Osvita.ua - <http://osvita.ua/>

2. Інформаційний портал «Вчитель - вчителю. Вчитель - учню. Вчитель – батькам». [Електронний ресурс]: Сторінка «Поради шкільного психолога» - <http://teacher.at.ua/publ/5>

3. Кейс вчителя математики http://reshetylivka-osvita.edu.poltava.ua/profesijna_papka-/kejs_vchitelya_matematiki/

4. Психодіагностичні проєктивні методики та анкетування для визначення самооцінки особистості [Електронний ресурс]: Блог практичного психолога - URL-адреса: http://dwinkatarina.blogspot.com/2015/02/blog-post_3.html

ДОДАТКИ

Додаток А

Алгоритм і зміст діяльності практикантів під час проходження навчальної (педагогічної) практики

Зміст діяльності	Форми та методи діяльності	Термін виконання	Результати роботи, форми звітності
Ознайомлення із змістом та завданнями практики	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Настановна конференція на факультеті. ▪ Консультації керівників практики та групових методистів. 	Настановна конференція	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Направлення на практику; ▪ Програма практики та методичні рекомендації.
Ознайомлення із базою практики, керівниками практики в школі	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ознайомлення з навчальним закладом, з її історією та традиціями, з матеріально-технічною базою. ▪ Бесіди з директором школи, завучами щодо структури управління школою, системи навчально-виховної роботи, режиму роботи, проблем, над якими працює школа. ▪ Закріплення практикантів за вчителями-предметниками, розподіл по класам. ▪ Знайомство з педагогічним колективом, вчителем-предметником, класом. ▪ Складання індивідуального плану роботи на період практики. 	Перші два дні практики	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Аналіз матеріально-технічної бази школи, складання паспорту бази практики, його аналіз; ▪ Індивідуальний план роботи практиканта на період практики; ▪ Відмітки у щоденнику.
Вивчення матеріально-технічної бази кабінетів математики	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ознайомлення з матеріально-технічною базою кабінету математики, наявними в кабінетах наочними посібниками, обладнанням. 	Протягом практики	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Аналіз матеріально-технічної бази кабінету математики; ▪ Відмітки у щоденнику.
Професійно-педагогічна діяльність вчителів і вчителя-предметника	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ознайомлення з навчальними програмами, календарним планом з математики. ▪ Відвідування уроків вчителів-предметників в різних класах (не менш 10 за період практики) та заповнення таблиці розгорнутого аналізу уроків. ▪ Вивчення особливостей і вимог до ведення шкільної документації. ▪ Проведення пробних фрагментів уроків (не менш 3 за період практики). 	Протягом практики	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Календарний план з математики на семестр; ▪ Стенограми (розгорнутий аналіз відвіданих уроків) 3-х відвіданих уроків та їх аналіз; ▪ Плани-конспекти проведених пробних уроків; ▪ Відмітки у щоденнику.
Виховна робота	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ознайомлення з планом виховної роботи класного керівника та його аналіз; ▪ Відвідування класної години і виховних заходів, розгорнутий їх аналіз; ▪ Організація перерв із застосуванням різноманітних ігор; ▪ Проведення виховної роботи у позаурочний час (проведення естетичної, 	Протягом практики	<ul style="list-style-type: none"> ▪ План виховної роботи класного керівника та його аналіз; ▪ Аналіз одного з відвіданих виховних заходів; ▪ План-конспект власного виховного заходу та його аналіз;

	<p>пізнавальної та індивідуальні бесіди)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Підготовка та проведення власного виховного заходу; ▪ Проведення профорієнтаційної роботи з випускниками закладу. 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Розгорнутий план проведення естетичної, пізнавальної та індивідуальні бесіди; ▪ Фотографії відвіда-них і проведених виховних заходів; ▪ Фотографії проведення профорієнтаційної роботи з учнями; ▪ Відмітки у щоден-нику.
Спостереження психологічного характеру	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Проведення психологічних спостережень (окремих учнів, класного колективу, навчально-виховного процесу) ▪ Проведення психологічного дослідження на тему «Сучасний вчитель очима дітей» за індивідуальним завданням та його аналіз. 	Другий тиждень	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Психолого-педагогічний аналіз <ul style="list-style-type: none"> – на клас; – на учня; ▪ Анкети для прове-дення психологічних дослідження і аналіз результатів; ▪ Відмітки у щоден-нику.
Громадська робота	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ознайомлення з роботою учнівського самоврядування в класі, школі. ▪ Надання допомоги в організації роботи органам учнівського самоврядування в класі та школі. ▪ Чергування по школі з вчителем-предметником. 	Протягом практики	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Аналіз структури і змісту громадської роботи (пункт у струк-турі паспорту школи); ▪ Відмітки у щоден-нику.
Само-розвиток	Пройдення онлайн навчання на платформі Prometheus «Успішне вчителювання – прості рецепти на щодень»	Протягом практики	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Отримання сертифікатів з платформи Prometheus; ▪ Відмітка у щоденнику.
Підведення підсумків педагогічної практики	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Оформлення необхідної документації. ▪ Захист практики комісії. 	Тиждень по закінченню практики	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Звіт практиканта.

Додаток Б

Орієнтовна тематика індивідуальних завдань

Дослідження особистісно-індивідуального та соціального розвитку учнів

1. Вияв і аналіз суджень, оціночних уявлень учнів стосовно загальнодержавних, національних та загальнонародських цінностей.
2. Вияв та аналіз оцінних суджень вчителів щодо системи цінностей і сенсів сучасної учнівської молоді.
3. Порівняльний аналіз ціннісних орієнтацій учнів різних соціальних груп, різного рівня інтелектуального розвитку.
4. Дослідження рівня розвитку в учнів конкретної якості, культури поведінки, тощо (із урахуванням когнітивного, емоційного, волевого рівнів).
5. Вияв і аналіз ставлення учнів до релігії, світових релігій, нетрадиційних релігійних вірувань.
6. Вивчення та характеристика ідеалів учнів.
7. Визначення мотивів поведінки, діяльності учнів;
8. Аналіз та вияв причин розбіжності між судженнями учнів та їх почуттями, поведінкою;
9. Дослідження характеру інтересів учнів (за вибором студента);
10. Визначення ставлення учнів до форм, методів, засобів виховної роботи, що застосовуються у навчальному закладі;
11. Вияв та аналіз причин соціально неадекватної поведінки учнів;
12. Дослідження рівня розвитку у учнів досвіду самовиховання.
13. Вияв індивідуальних та вікових характеристик явищ опірності вихованню: батькам, вчителям, середовищу ровесників.
14. Дослідження ставлення вчителів до проявів опірності вихованню в учнів.
15. Порівняльний аналіз особливостей соціального розвитку учнів за ознакою статі.
16. Вивчення особливостей вікового розвитку учнів.

ДОДАТОК В

Про проведення та організацію практики в умовах карантину з використанням дистанційних технологій навчання

1. Практика проходить згідно з навчальним планом та відповідно до Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом Міністерства освіти України від 08.04.1993 №93, Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти ІДГУ від 28.01.2020.

2. Під час карантину практику переорієнтовано на дистанційне проведення відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання в Ізмаїльському державному гуманітарному університеті», затвердженого наказом № 97 від 27.08.2020. Бази практики, з якими укладено угоди про проведення практики, мають можливість організувати роботу студентів в умовах карантину з використанням дистанційних технологій навчання.

3. Дистанційна комунікація учасників освітнього процесу може здійснюватися за допомогою таких сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, як електронна пошта, месенджери, відеоконференції, електронні системи тощо.

4. Керівник практики від навчального закладу у випадку запровадження дистанційної форми навчання:

- ✓ зв'язується з базою практики для уточнення форми та корегування організації проходження практики;

- ✓ проводить дистанційно установчу конференцію з практики, інструктаж студентам з безпеки життєдіяльності під час проходження практики;

- ✓ щоденник практики, індивідуальне завдання, методичні матеріали та рекомендації щодо оформлення звітної документації розміщує системі електронного забезпечення Moodle (або GoogleClass);

- ✓ проводить дистанційно on-line консультації за попередньо узгодженим графіком для студентів щодо виконання програми практики та оформлення звітної документації;

- ✓ готує відгук за результатами проходження практики;

- ✓ перевіряє та затверджує звіт за документами, наданими в електронному вигляді;

- ✓ проводить дистанційно підсумкову конференцію по завершенні практики, на якій виставляє підсумкову оцінку в електронному журналі.

Студенти закладу вищої освіти у випадку запровадження дистанційної форми навчання зобов'язані:

- ✓ до початку практики встановити контакт із своїми керівниками практики;

- ✓ своєчасно виходити на відеозв'язок з керівниками практики;

- ✓ узгодити графік виконання програми практики та оформлення звітної документації та щоденника практики;

- ✓ отримати щоденник практики, індивідуальне завдання, методичні матеріали та рекомендації щодо оформлення звітної документації;

- ✓ виходити дистанційно на консультації on-line за попередньо узгодженим графіком з своїм керівником;

- ✓ заповнити щоденник практики, що відображає обсяг виконаних робіт;

- ✓ підготувати та завантажити у систему електронного забезпечення звіт з практики в електронному вигляді;

- ✓ своєчасно повідомляти свого керівника практики про технічні проблеми, пов'язані з виконанням програми практики;

- ✓ своєчасно вийти на зв'язок у час проведення підсумкової конференції і прозвітувати про результати проходження практики у присутності всіх членів комісії дистанційно.

За підсумками дистанційного проходження практики, студенти повинні виконати всі завдання, оформити та надіслати до університету звіт та щоденник з проходження практики.